

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Pedagogická fakulta JU

Katedra: českého jazyka a literatury

Datum odevzdání posudku: 10. května 2008

Diplomant: **Marie NOVÁKOVÁ**

Aprobace: Č-N

Recenzent*]
Vedoucí*] diplomové práce
doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jazyková analýza barokního textu

Diplomová práce byla zadána v rámci grantového projektu Jazyk a styl v době barokní, reg. č. 405/07/0201. Tématem této práce je morfologická a syntaktická analýza nábožensko-vzdělávacího textu *Cvičení v dokonalosti a ctnostech křesťanských*, který přeložil význačný barokní autor Jiří Konstanc. Překlad vyšel ve druhé polovině 17. století. Diplomantka se zaměřila na traktát *O mrtvení se*. Jiří Konstanc jako autor česky a latinsky psané mluvnice, jednoho z prvních „brusů“ českého jazyka, nemá příliš mnoho odchylek od humanistické normy v hláskoslovné ani v morfologické rovině, jen do syntaktické roviny pronikají některé drobné inovace v oblasti spojovacích prostředků. Autorka si také krátce všimla pravopisné stránky textu. Sem zahrnula psaní velkých písmen, psaní jednotlivých konsonantů a vokálů, rozdíly v kvantitě, paní i/y, hranice slov, interpunkce aj.

Morfologické jevy probírá v konfrontaci se současnou češtinou, pořadí určují slovní druhy. Pracuje s Příruční mluvnici češtiny a se slovníky. Vždy upozorňuje na odchylky proti současnému úzu a kodifikaci (např. připomíná odchylky v kondicionálních tvarech 1. os. pl., dále ve způsobu psaní slovesa *býti*). Neopomene ani nezákladní nesamostatné slovní druhy (předložky, spojky a částice). Připomínám některé drobné omyly či nedopatření (s. 35 substantivum *řádu* se neskloňuje podle měkkého vzoru; s. 37 akuzativní tvar *krůpěji* vyplývá z původní deklinace podle vz. duše; s. 53 *hrubě* je zastaralý výraz, ne obecně český aj.).

V syntaxi se soustředila na větné členy a jejich postavení ve větě, zejména u podmětu, přísudku a předmětu. Poté se zaměřila na souřadný vztah větných členů a vět, probírá všechny poměry od slučovacího po důsledkový a spojovací prostředky, které se v nich užívají. Zde by bylo vhodné promyšlenější uspořádání a řazení příkladů, které jinak dobře dokládají sledované jevy. V kapitole Význam některých pojmenování objasňuje blíže významy méně známých slov. V jednom případě se mýlí: výraz *trejb* mylně přichýlila k jinému slovu, a tudíž k jinému významu. *Trejb/trýb* je přejímka z němčiny (srov. Jungmann IV., s. 635) a značí hnací stroj, často tažený zvířaty, obdoba žentouru (něm. Treibgerüst, Göpel), výraz uvádí ve svém slovníku Rosa. V kontextu je užito v přirovnání *jako v nějakým trejbě chodí* (DP, s. 60). V závěru práce shrnuje tvaroslovné a syntaktické odlišnosti od současné spisovné češtiny.

Diplomantka prokázala schopnost nastudovat teoretické poznatky o starším jazyce a dokázala je adekvátně uplatnit při morfologické a syntaktické analýze textu. Práce jako celek se vyznačuje snahou o přehledné a věcné zpracování analyzovaných jevů. Považuji ji za záslužný příspěvek k poznání stavu barokní češtiny v překladové literatuře 17. století.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v ý b o r n ě**

.....
podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích

dne 10. května

2008

Stupeň klasifikace:	v ý b o r n ě	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------------	-------------	-------	-----------